

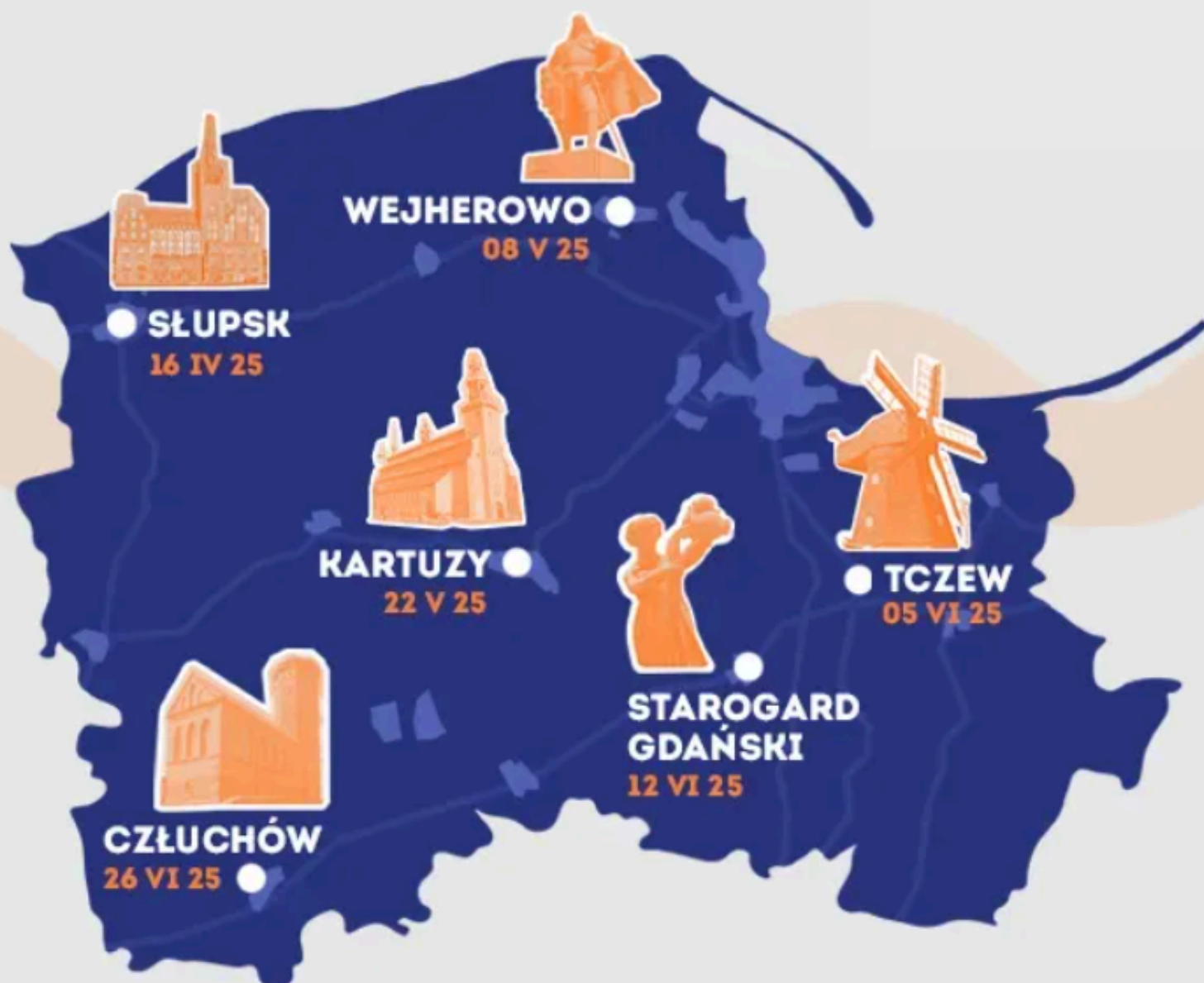

POMORSKI URZĄD WOJEWÓDZKI
W GDAŃSKU

Pomorska
Pracownia
Badań
Obywatelskich

Pomorskie w trasie!

Konsultacje programu współpracy
z organizacjami pozarządowymi

Spis treści

Wprowadzenie	02
Metoda pracy	05
Charakterystyka spotkań	09
Wnioski i rekomendacje	12
Tabela porównawcza	14
Ciekawe propozycje	15
Obszary do pracy	17
Podsumowanie	19

organizatorzy

partnerzy lokalni

partner

Publikacja sfinansowana w ramach projektu
"Pomorskie w trasie! Spotkania z Wojewodą"

Wprowadzenie

Niniejszy raport diagnostyczny został opracowany na zlecenie Pomorskiego Urzędu Wojewódzkiego w celu przedstawienia wniosków, rekomendacji oraz głosów organizacji pozarządowych uczestniczących w cyklu spotkań konsultacyjnych z Wojewodą Pomorskim, zorganizowanych w różnych miejscowościach regionu w 2025 roku: Słupsk, Wejherowo, Starogard Gdański, Kartusy i Człuchów. Spotkania te miały na celu zebranie opinii środowiska NGO na temat dotychczasowego funkcjonowania Programu Współpracy oraz zidentyfikowanie barier i potrzeb, które warto uwzględnić w przyszłych edycjach dokumentu

Raport dokumentuje realne doświadczenia, oczekiwania i propozycje organizacji pozarządowych z terenu całego województwa, pogrupowane tematycznie w czterech kluczowych obszarach:

- Współpraca,
- Komunikacja,
- Wsparcie i rozwój organizacji,
- Partycypacja i wpływ.

Zebrane dane mają charakter diagnostyczny i rekomendacyjny – stanowią narzędzie do planowania lepszej, bardziej partnerskiej i transparentnej polityki współpracy administracji publicznej z sektorem obywatelskim. Raport ma także wartość edukacyjną i integracyjną – pokazuje, że dialog możliwy jest nie tylko w największych ośrodkach, ale także w małych gminach i powiatach, gdzie potrzeby i bariery bywają szczególnie dotkliwe.

Raport składa się z pięciu głównych części:

1. **Charakterystyka spotkań** – liczba i lokalizacja spotkań, liczba uczestników, zaangażowane instytucje
2. **Wnioski i rekomendacje**
3. **Tabela porównawcza** – zestawienie najczęściej pojawiających się tematów według miejscowości i obszarów
4. **Ciekawe propozycje** – wybór najciekawszych proponowanych rozwiązań
5. **Obszary do pracy** – wskazówki dla Urzędu Wojewódzkiego

Celem przeprowadzonych konsultacji było zebranie opinii, uwag i rekomendacji od przedstawicieli organizacji pozarządowych z terenu województwa pomorskiego dotyczących kształtu oraz praktycznego funkcjonowania Programu Współpracy z Wojewodą Pomorskim. Konsultacje miały charakter otwarty i partycypacyjny – umożliwiały bezpośrednią rozmowę przedstawicieli sektora obywatelskiego z reprezentantami administracji rządowej i samorządowej.

Spotkania służyły:

- zidentyfikowaniu głównych barier we współpracy NGO z administracją publiczną,
- zgromadzeniu przykładów dobrych praktyk i pomysłów na ich upowszechnienie,
- poznaniu lokalnych potrzeb organizacji w zakresie wsparcia merytorycznego, finansowego i infrastrukturalnego,
- zwiększeniu świadomości na temat roli Wojewody w relacji z sektorem pozarządowym.

Ważnym aspektem konsultacji była możliwość wymiany doświadczeń pomiędzy organizacjami działającymi w różnych częściach województwa, co pozwoliło na uchwycenie zróżnicowanych perspektyw – zarówno dużych, profesjonalnych NGO, jak i małych, lokalnych grup obywatelskich.

Zebrane w trakcie konsultacji głosy zostały pogrupowane tematycznie i stanowią podstawę do sformułowania rekomendacji, które mogą służyć jako materiał pomocniczy przy aktualizacji Programu Współpracy oraz projektowaniu nowych form współdziałania administracji z organizacjami społecznymi.

Spotkania w terenie poprzedzone były spotkaniem wprowadzającym przeprowadzonym w formule on line, podczas którego Wojewoda Pomorska Beata Rutkiewicz wraz z Pełnomocnikiem Grzegorzem Szczuką wyjaśniali cele spotkań.

Spotkania terenowe były podzielone na dwie części:

1. **Część informacyjną** w trakcie której omawiano zasady współpracy z Pomorskim Urzędem Wojewódzkim, prezentowano potencjalne formy współpracy z organizacjami pozarządowymi, informowano o możliwych dofinansowaniach z programów ministerialnych i rządowych. Część informacyjną uzupełniali też gościnnie Wicedyrektor NIW-CRSO Ewa Kalbarczyk, która prezentowała uczestnikom założenia projektu **Moc Małych Społeczności** oraz przedstawiciele Fundacji Inicjowania Rozwoju **Up Foundation** prezentujący możliwości udziału w projektach regrantingowych Fundacji.
2. **Część warsztatową** – warsztaty dotyczące potrzeb lokalnych organizacji.

WOJEWODA POMORSKA BEATA RUTKIEWICZ ZAPRASZA NA SPOTKANIA W TWOIM REGIONIE!

CEL SPOTKAŃ:

- Konsultacje programu współpracy wojewody z NGO
- Informacje o możliwych dofinansowaniach z programów ministerialnych
- Warsztaty – wspólnie zbieramy potrzeby lokalnych organizacji

DLA KOGO?:

- Lokalne organizacje pozarządowe
- Lokalne samorządy
- Aktywni mieszkańcy i mieszkanki

Więcej informacji i zapisy:
fundacjarc.org.pl

ZAPRASZAMY!

GDZIE I KIEDY SIĘ WIDZIMY?

Metoda pracy

ZAŁOŻENIA METODY WORLD CAFÉ:

- Uczestnicy pracują przy tematycznych stolikach w małych grupach (4–8 osób).
- Co 15–20 minut zmieniają stół, a gospodarze stolików podsumowują dotychczasowe wnioski.
- Na koniec wszyscy dzielą się najciekawszymi pomysłami i rekomendacjami na forum.

Propozycja warsztatów zakładająca pracę przy 4 stolikach tematycznych:

Stolik 1: **Obszary współpracy** – co działa, co warto rozwijać?

Cel: Zidentyfikowanie najmocniejszych pól współpracy NGO z urzędem oraz nisz, które wymagają wsparcia.

Przykładowe pytania:

- Z jakich form współpracy obecnie korzystamy?
- Co się sprawdza? Co jest niedostępne lub pomijane?
- Jakie nowe obszary warto włączyć do programu współpracy?

Stolik 2: **Komunikacja i transparentność**

Cel: Ocenienie, jak wygląda wymiana informacji między NGO a urzędem, i jak można ją usprawnić.

Przykładowe pytania:

- Jakie kanały komunikacji działają? A jakie nie?
- Jakie informacje chcielibyśmy otrzymywać częściej i w bardziej dostępnej formie?
- Jak zwiększyć przejrzystość działań i dostępność konsultacji?

Stolik 3: **Wsparcie instytucjonalne i finansowe dla NGO**

Cel: Omówienie form wsparcia – dotacje, szkolenia, infrastruktura, know-how.

Przykładowe pytania:

- Jakie formy wsparcia są dziś dostępne? Czego brakuje?
- Co pomaga organizacjom się rozwijać, a co jest barierą?
- Jak lepiej wspierać NGO z małych miejscowości?

Stolik 4: **Partycypacja i wpływ NGO na decyzje publiczne**

Cel: Zbadanie realnego wpływu NGO na polityki publiczne i sposoby jego wzmocnienia.

Przykładowe pytania:

- Czy czujemy, że nasz głos jest słyszany?
- Jakie narzędzia wpływu są skuteczne – konsultacje, rady, zespoły robocze?
- Jak zwiększyć reprezentację i sprawczość NGO w procesach decyzyjnych?

Dodatkowe wskazówki organizacyjne:

- Przy każdym stoliku pracuje moderator, który notuje i syntetyzuje wnioski.
- Na stołach są materiały, na których uczestnicy mogą pisać i rysować.
- Na zakończenie zrób podsumowanie w formie wspólnej burzy mózgów – np. "najważniejsze potrzeby" lub "trzy kluczowe rekomendacje".

Pracę przy stolikach tematycznych wspomagająco wyposażono w pytania pomocnicze dla każdego obszaru:

WSPÓŁPRACA	KOMUNIKACJA
Główne pytanie: Z jakich form współpracy obecnie korzystamy? 👉 <i>Pytania szczegółowe:</i> – Czy są to dotacje, konsultacje, partnerstwa projektowe, inne? – Jak często mamy kontakt z administracją? – Czy współpraca opiera się na konkretnych zasadach i harmonogramach?	Główne pytanie: Jakie kanały komunikacji działają? A jakie nie? 👉 <i>Pytania szczegółowe:</i> – Jakie kanały są najskuteczniejsze: e-mail, spotkania, media społecznościowe, biuletyny? – Co jest problematyczne w obecnej komunikacji? – Czy informacja dociera do wszystkich typów organizacji – także mniejszych, spoza miast?
Główne pytanie: Co się sprawdza? Co jest niedostępne lub pomijane? 👉 <i>Pytania szczegółowe:</i> – Co działa dobrze – np. szybkość reakcji, jasne procedury? – Jakie tematy lub grupy organizacji są pomijane? – Czy są obszary, które są wykluczone z programów wsparcia?	Główne pytanie: Jakie informacje chcielibyśmy otrzymywać częściej i w bardziej dostępnej formie? 👉 <i>Pytania szczegółowe:</i> – Czy wiemy na czas o konkursach, konsultacjach, zmianach w przepisach? – W jakiej formie informacje byłyby bardziej przystępne (np. infografiki, podsumowania, prezentacje)?
Główne pytanie: Jakie nowe obszary warto włączyć do programu współpracy? 👉 <i>Pytania szczegółowe:</i> – Czy są nowe wyzwania lokalne, które wymagają zaangażowania NGO? – Jakie tematy lub typy organizacji nie mają jeszcze swojego miejsca w programie współpracy?	Główne pytanie: Jak zwiększyć przejrzystość działań i dostępność konsultacji? 👉 <i>Pytania szczegółowe:</i> – Czy proces konsultacji jest zrozumiały i dostępny dla wszystkich? – Co sprawia, że trudno się w niego włączyć? – Czy są mechanizmy raportowania z konsultacji?

WSPARCIE I ROZWÓJ ORGANIZACJI	PARTYCYPACJA I WPŁYW
Główne pytanie: Jakie formy wsparcia są dziś dostępne? Czego brakuje? 👉 <i>Pytania szczegółowe:</i> – Czy korzystacie z dotacji, szkoleń, doradztwa? – Czy łatwo uzyskać informacje i aplikować o wsparcie?	Główne pytanie: Czy czujemy, że nasz głos jest słyszany? 👉 <i>Pytania szczegółowe:</i> – Czy administracja uwzględnia nasze opinie? – Czy otrzymujemy informację zwrotną po konsultacjach?
Główne pytanie: Co pomaga organizacjom się rozwijać, a co jest barierą? 👉 <i>Pytania szczegółowe:</i> – Jakie zasoby są kluczowe – finansowe, ludzkie, przestrzeń, kompetencje? – Co przeszkadza – biurokracja, brak informacji, trudne procedury?	Główne pytanie: Jakie narzędzia wpływu są skuteczne – konsultacje, rady, zespoły robocze? 👉 <i>Pytania szczegółowe:</i> – Z których mechanizmów korzystacie? – Czy są skuteczne, czy raczej formalne?
Główne pytanie: Jak lepiej wspierać NGO z małych miejscowości? 👉 <i>Pytania szczegółowe:</i> – Czy organizacje z mniejszych miejscowości mają równe szanse? – Jakie wsparcie byłoby dla nich szczególnie ważne?	Główne pytanie: Jak zwiększyć reprezentację NGO w procesach decyzyjnych? 👉 <i>Pytania szczegółowe:</i> – Jakie formy zaangażowania są możliwe i realne? – Co powinno się zmienić, by organizacje miały większy wpływ?

Charakterystyka spotkań

Plan zakładał 6 spotkań z przedstawicielami organizacji pozarządowych:

- 16 kwietnia – Słupsk, ul. Niedziałkowskiego 6 (Słupskie Centrum Organizacji Pozarządowych i Ekonomii Społecznej)
- 8 maja – Wejherowo, ul. Jana III Sobieskiego 255 (Filharmonia Kaszubska)
- 22 maja – Kartuzy, ul. Klasztorna 1 (Kartuskie Centrum Kultury)
- 5 czerwca – Tczew, ul. Obrońców Westerplatte 6 (Fundacja Pokolenia)
- 12 czerwca – Starogard Gdański, ul. T. Kościuszki 17 (Starostwo Powiatowe)
- 26 czerwca – Człuchów, ul. Traugutta 2 (Miejski Dom Kultury)

Liczba uczestników spotkań:

- Słupsk: na spotkanie zarejestrowało się 58 osób. Przybyło ok. 50.
- Wejherowo: Na spotkanie zarejestrowały się 62 osoby. Przybyło ok. 50.
- Kartuzy: Na spotkanie zarejestrowało się 75 osób. Przybyło znacznie więcej.
- Tczew: Na spotkanie zarejestrowały się 32 osoby.
- Starogard Gdański: Na spotkanie zarejestrowało się 51 osób. Przybyło nieznacznie mniej.
- Człuchów: Na spotkanie zarejestrowało się 79 osób.

Organizatorzy spotkań:

Słupsk: Fundacja RC i CIO Słupsk

Wejherowo: Fundacja RC i Fundacja Dla Was

Kartuzy: Fundacja RC i Ośrodek Wsparcia Ekonomii Społecznej Obszar Gdański

Tczew: Fundacja RC i Fundacja Pokolenia

Starogard Gdański: Fundacja RC i Lokalna Grupa Działania "Chata Kociewia"

Człuchów: Fundacja RC i LGD Ziemi Człuchowskiej

Zaangażowanie w spotkania

Poniżej prezentowane są organizacje i reprezentacja JST biorąca udział w spotkaniach:

SŁUPSK

Wicewojewoda Pomorski Emil Rojek, Dyrektor Biura Wojewody Maria Gostyńska, Pełnomocniczka ds. Mniejszości Narodowych Karolina Keler, Pełnomocnik ds. Społeczeństwa Obywatelskiego Grzegorz Szczuka, Dyrektor Wydziału Polityki Społecznej PUW Ewa Szczypior oraz Wicedyrektor NIW-CRSO Ewa Kalbarczyk, która online zaprezentowała uczestnikom założenia projektu Moc Małych Społeczności.

WEJHEROWO

Pełnomocnik Wojewody ds. Gospodarczych i Społeczeństwa Obywatelskiego Dyrektor Programu Rozwoju „Wspólne Miasto” do Strategii Gdańsk 2030+ Grzegorz Szczuka, który opowiedział o celu spotkania i przedstawił agendę Wicedyrektor NIW-CRSO Ewa Kalbarczyk, która prezentowała uczestnikom założenia projektu Moc Małych Społeczności

W spotkaniu wzięli udział m.in. reprezentant Prezydenta Miasta Wejherowa Arkadiusz Kraszkiewicz

Przedstawiciele Starostwa: Iwona Szczygieł – Etatowy Członek Zarządu Powiatu, Piotr Syrocki – Naczelnik Wydziału Kultury i Spraw Społecznych, Arkadiusz Szczygieł – Naczelnik Wydziału Rozwoju Programów Europejskich.

KARTUZY

Wojewoda Beata Rutkiewicz

Pełnomocnik Wojewody ds. Gospodarczych i Społeczeństwa Obywatelskiego Grzegorz Szczuka

Dyrektorka Biura Wojewody Maria Gostyńska

Prezes UP Foundation Natalia Siuda-Piotrowska, która prezentowała fundusz grantowy dla NGO (Fundusz Energii Społecznej)

W spotkaniu udział wzięli również przedstawiciele władz samorządowych – Starosta Kartuski Bogdan Łapa, Wicestarosta Iwona Puzdrowska, a także Burmistrz Kartuz Mieczysław Grzegorz Gołuński i Zastępca Burmistrza Sylwia Biankowska.

Zaangażowanie w spotkania

TCZEW

Anna Olkowska-Jacyno – II Wicewojewoda Pomorska oraz przedstawiciele organizacji i samorządów lokalnych: Joanna Grabowska z Urzędu Miejskiego w Tczewie, Karol Arczewski przedstawiciel Urzędu Gminy Suchy Dąb, Natalia Frost reprezentująca Wydział Organizacyjny i Społeczny Gminy Tczew, Karolina Stępień z MOPS Pruszcz Gdański, Krystian Zdziennicki sekretarz Urzędu Gminy w Mikołajkach Pomorskich

STAROGARD GDAŃSKI

Członkini Zarządu Powiatu Starogardzkiego Lucyna Herold, Pomorski Urząd Wojewódzki reprezentowała wicewojewoda Anna Olkowska-Jacyno. W spotkaniu brała też udział Iwona Jedzielska z Wydziału Współpracy z Organizacjami Pozarządowymi, Kultury i Sportu Powiatu. Podczas spotkania ofertę wsparcia dla NGO zaprezentowali Justyna Kowalkowska z Up Foundation oraz Sławomir Kussowski z Nadwiślańskiego Ośrodka Wsparcia Ekonomii Społecznej w Dzierzgoniu. W spotkaniu udział wzięli również przedstawiciele władz samorządowych m.in. Iwona Jedzielska z Wydziału Współpracy z Organizacjami Pozarządowymi, Kultury i Sportu.

CZŁUCHÓW

W spotkaniu wzięli udział Wicewojewoda Pomorski Emil Rojek, Pełnomocnik Wojewody Grzegorz Szczuka, Dyrektor Wydziału Polityki Społecznej Urzędu Wojewódzkiego Ewa Szczypior, Wójt Gminy Człuchów Paweł Gibczyński, Burmistrz Miasta Człuchów Ryszard Szybajło oraz przedstawiciele Powiatu Bytowskiego. Justyna Przysłupska opowiedziała także o działalności OWES Dębno, a Marta Dietrich o możliwościach i pracy Rzecznika Pomorskich NGO.

Wnioski i rekomendacje

1. WSPÓŁPRACA

Najczęściej pojawiające się problemy:

- Brak rzeczywistego partnerstwa – NGO nie są traktowane jako równorzędni partnerzy, często są pomijane w konsultacjach.
- Mała widoczność możliwości współpracy z Wojewodą – niska wiedza o dostępnych formach i roli Wojewody.
- Potrzeba sieciowania NGO z JST, biznesem i między sobą.
- Brak wspólnej platformy do współpracy (baza wiedzy, kontaktów, wspólne działania).

Rekomendacje:

1. Budowa regionalnej platformy współpracy NGO – baza danych, wyszukiwarka partnerów, aktualności.
2. Cykliczne spotkania z Wojewodą w terenie jako narzędzie relacji i edukacji.
3. Uwzględnianie NGO (także małych) w komisjach konkursowych – uczenie przez udział.
4. Patronaty, wsparcie logistyczne i promocyjne dla wydarzeń NGO.

2. KOMUNIKACJA

Najczęściej pojawiające się problemy:

- Rozproszone, spóźnione lub nieczytelne informacje.
- Brak jednej platformy lub narzędzia komunikacyjnego.
- Słaba komunikacja JST z NGO (złe BIPy, błędne bazy danych, brak odpowiedzi).
- Nieczytelność regulaminów, zbyt późna publikacja naborów.

Rekomendacje:

1. Utworzenie zakładki „dla NGO” na stronie PUW.
2. Jeden generator wniosków i jedna platforma informacji (np. newsletter, kalendarz wydarzeń).
3. Udostępnianie wyników i informacji w generatorach typu Witkac.
4. Punkty konsultacyjno-informacyjne (mobilne – INFObus, webinary, warsztaty w terenie).

3. WSPARCIE I ROZWÓJ ORGANIZACJI

Najczęściej pojawiające się problemy:

- Biurokracja, skomplikowane procedury, brak elastyczności przepisów.
- Mało dostępne informacje o możliwościach wsparcia (szkolenia, granty).
- Brak wsparcia dla organizacji z małych miejscowości i tych bez osobowości prawnej.
- Brak specjalistycznej pomocy (księgowość, statuty, rozliczenia).

Rekomendacje:

1. Finansowanie etatów doradców NGO (lokalny księgowy + prawnik).
2. Wsparcie lokalowe, użyczenie nieruchomości Skarbu Państwa.
3. Rozwijanie systemu mikrograntów i regrantingu.
4. Jasne Q&A do każdego konkursu, prostsze formularze, dłuższe terminy składania wniosków.
5. Szkolenia dla nowych NGO, system webinarów, program wsparcia liderów NGO.

4. PARTYCYPACJA I WPŁYW

Najczęściej pojawiające się problemy:

- NGO nie czują się słyszane – brak efektu po konsultacjach.
- Brak informacji zwrotnej, martwe rady pożytku.
- Brak przedstawicieli z małych gmin i wsi w gremiach decyzyjnych.
- Brak wiedzy o istnieniu ciał dialogu i możliwości współtworzenia polityk.

Rekomendacje:

1. Tworzenie zespołów roboczych z NGO i JST w każdym powiecie.
2. Gratyfikacja dla członków ciał doradczych.
3. Kampania społeczna nt. znaczenia NGO i ciał dialogu.
4. Raporty pokonsultacyjne i publikacja ich wyników.
5. „Kawa z urzędnikiem” – regularne spotkania 1:1 z Wojewodą i pełnomocnikami.
6. Obowiązkowe pełnomocnictwo ds. NGO w każdym powiecie.

Tabela porównawcza

	miejsowość	WSPÓŁPRACA	KOMUNIKACJA	WSPARCIE I ROZWÓJ	PARTYCYPACJA
1	Słupsk	Regionalna platforma współpracy, przekaz nieruchomości Skarbu Państwa	Potrzebna platforma informująca o konkursach , mobilny INFO-bus, regionalne kalendarze	Wsparcie lokalowe, webinariy, wspólna księgowość, program dla liderów	Zespoły doradcze, NGO jako głos doradczy, dialog tematyczny
2	Wejherowo	Potrzeba sieciowania, wspólnych przestrzeni, patronatów i obecności władz lokalnych	Zła komunikacja, potrzeba jednej platformy, konsultacji tematycznych	Brak informacji o szkoleniach, potrzebne konsultacje, pomoc prawna, doradztwo	Konsultacje poza dużymi miastami, potrzeba zespołów roboczych
3	Kartuzy	Stałe wsparcie konsultanta projektu przy działaniu NGO w projekcie grantowym, feedback przy konkursach grantowych - przejrzysty i dostępny, wzajemne dbanie o relacje, udostępnianie informacji o dobrych praktykach/ działaniach, współpraca wojewody z radami powiatowymi	Konsultowanie planów z organizacjami, potrzeba większej ilości spotkań z lokalnymi władzami, spotkania warsztatowe (także dla urzędników), nowe rozdzanie polityczne, nowe osoby w urzędzie - potrzeba spotkania z NGO, webinar dla każdego konkursu	Uszczegółowienie zasad rozdzielania środków na zadania publiczne, fundusze na wkłady własne do innych projektów, więcej szkoleń z pisania i rozliczania projektów, większy dostęp do wiedzy dla NGO z mniejszych obszarów. Pełnomocnik ds NGO w każdym JST	Zapraszanie małych NGO w roli ekspertów w tematach którymi się zajmują , głos doradczy małych NGO dla Wojewody, małe NGO mają ogromne problemy z widocznością.
4	Tczew	Brak partnerstwa, opóźnione wypłaty dotacji, formy współpracy tylko na papierze	Nieczytelne BIP, brak informacji zwrotnej, trudność w znalezieniu informacji	Biurokracja, brak specjalistów, wspólna księgowość, rozproszone granty	Brak informacji zwrotnej, nieskuteczne ciała dialogu, brak sprawczości
5	Starogard Gdański	Współpraca JST-NGO-biznes, transparentność, wspólne harmonogramy	Biuletyn o konkursach, informacja przez świetlice, kościół, e-mail	Wsparcie pozafinansowe, promocja, przekazywanie sprzętu, sieciowanie	Rady martwe, fikcyjne, potrzeba gratyfikacji i udziału ekspertów
6	Człuchów	Brak wiedzy o współpracy z Wojewodą, wykluczenie małych NGO	Brak modeli komunikacji JST-NGO, brak zakładki dla NGO	Brak grantów, brak dostępu do lokalu i sprzętu, niezdrowa konkurencja	Brak reprezentacji z małych gmin, konsultacje fasadowe, lokalne problemy

Ciekawe propozycje

Oto zestawienie najciekawszych, praktycznych i powtarzających się rozwiązań zaproponowanych przez organizacje pozarządowe podczas konsultacji z Wojewodą Pomorskim w 2025 roku. Propozycje te mogą mieć realny wpływ na usprawnienie współpracy administracji z sektorem obywatelskim, To są rozwiązania, które wykraczają poza klasyczne „więcej pieniędzy i szkoleń”. Wiele z nich pokazuje dojrzałość sektora i gotowość do współtworzenia narzędzi współpracy, a nie tylko ich odbierania.

WSPÓŁPRACA

1. Regionalna platforma współpracy NGO – cyfrowa przestrzeń do prezentacji działań, kontaktów, dobrych praktyk i ogłoszeń (np. kto czym się zajmuje, kto szuka partnerów).
2. Obecność NGO w komisjach konkursowych – włączanie małych organizacji w proces oceny jako forma uczenia się mechanizmów finansowania.
3. Długoterminowe użyczenie nieruchomości Skarbu Państwa – z prawem do inwestowania w infrastrukturę społeczną (np. mieszkania wspomagane, centra aktywności).
4. Stałe, cykliczne spotkania z Wojewodą w terenie – jako narzędzie partnerskiego dialogu i rozpoznania lokalnych potrzeb.

KOMUNIKACJA

1. Jedna zintegrowana platforma informacji o konkursach i wsparciu – np. „Pomorski newsletter NGO”, zebrane dane z ministerstw, urzędów, PUW i JST.
2. Zakładka „dla NGO” na stronie PUW – z aktualnościami, materiałami edukacyjnymi, regulaminami konkursów, kontaktami.
3. Mobilny punkt informacyjny INFObus – z dostępem do doradców, druków, materiałów dla miejsc wykluczonych komunikacyjnie.
4. Wprowadzenie „konsultacyjnych infografik” i kalendarzy tematycznych – zrozumiałe formy przekazu, szczególnie dla małych organizacji bez zaplecza biurowego.

Ciekawe propozycje

WSPARCIE I ROZWÓJ ORGANIZACJI

1. Lokalni doradcy NGO (etaty w gminach/powiatach) – osoba wspierająca pisanie wniosków, rozliczenia, księgowość, statut.
2. Wirtualne biuro dla NGO – dostęp do adresu korespondencyjnego, skanera, sprzętu czy wsparcia technicznego.
3. Programy partnerskie: duże NGO jako mentorki dla małych – wsparcie merytoryczne, dzielenie się know-how.
4. Rozszerzenie katalogu wydatków kwalifikowalnych – dopuszczenie wydatków inwestycyjnych i rozwojowych w konkursach.

PARTYCYPACJA I WPŁYW

1. „Kawa z urzędnikiem” – bezpośrednie, niezobowiązujące spotkania z pełnomocnikiem lub Wojewodą – miejsce na indywidualne rozmowy i mikro-rzecznictwo.
2. Wynagradzanie członków ciał dialogu – np. rad pożytku publicznego na poziomie wojewódzkim i powiatowym.
3. Zespoły tematyczne (dialogowe) NGO + JST + PUW – np. ds. seniorów, ochrony środowiska, edukacji obywatelskiej.
4. Obowiązkowy pełnomocnik ds. współpracy z NGO w każdym powiecie – instytucjonalizacja dialogu lokalnego.

Obszary do pracy

Oto konkretne obszary do pracy dla Urzędu Wojewódzkiego w ramach czterech filarów: współpraca, komunikacja, wsparcie, partycypacja.

Uwzględniają one zarówno bieżące braki, jak i możliwe inicjatywy wynikające z konsultacji z NGO:

Cel: Budowanie rzeczywistych, długofalowych relacji z NGO opartych na zaufaniu i dostępności.

Priorytety:

- Stworzenie regionalnej platformy współpracy NGO (np. baza kontaktów, partnerów, ofert wspólnych działań).
- Rozwijanie cyklu spotkań z NGO w terenie – nie tylko informacyjnych, ale sieciujących i roboczych.
- Wskazanie i promowanie dobrych praktyk współpracy JST-NGO (rola ambasadora współpracy w regionie).
- Włączenie NGO – także małych – do komisji grantowych, zespołów roboczych i grup przygotowujących konsultacje.
- Diagnozowanie obszarów wykluczenia współpracy: małe NGO, KGW, kluby sportowe, grupy nieformalne.

Cel: Poprawa dostępu do informacji i uproszczenie komunikacji z NGO.

Priorytety:

- Uruchomienie zakładki „dla NGO” na stronie PUW z informacjami o konkursach, wydarzeniach, dokumentach, kontaktami.
- Koordynacja newslettera wojewódzkiego dla NGO – jeden punkt wiedzy (np. granty, zmiany w przepisach, wydarzenia).
- Wdrożenie mobilnych i hybrydowych form informacji (np. INFObus, spotkania w gminach, webinary tłumaczące konkursy).
- Zapewnienie czytelnych, prostych komunikatów z wyprzedzeniem (np. o naborach, zmianach, konsultacjach).
- Standaryzacja współpracy z JST w zakresie informowania lokalnych NGO (np. wzorcowy pakiet komunikacyjny dla gmin).

Obszary do pracy

Cel: Zwiększenie dostępności i jakości wsparcia dla NGO w całym województwie, w szczególności w małych miejscowościach.

Priorytety:

- Współpraca z powiatami nad powołaniem lokalnych doradców NGO (prawnik + księgowy + specjalista ds. projektów).
- Wspieranie tworzenia lub rozwoju powiatowych Centrów Organizacji Pozarządowych (COP).
- Uproszczenie języka regulaminów, wzorów wniosków i rozliczeń – publikacja Q&A i checklist.
- Promowanie programów regrantingowych i dobrych praktyk mentoringu między dużymi a małymi NGO.
- Działania rzecznicze (z poziomu PUW) na rzecz zmian w podejściu RIO i administracji centralnej (np. wcześniejsze wypłaty środków, elastyczność wydatków, otwarcie na koszty rozwojowe).

Cel: Umożliwienie NGO realnego udziału w podejmowaniu decyzji i współtworzeniu polityk publicznych.

Priorytety:

- Powołanie ciała konsultacyjno-doradczego NGO przy Wojewodzie z reprezentacją powiatową i tematyczną.
- Tworzenie zespołów tematycznych (np. ds. seniorów, edukacji obywatelskiej, ochrony środowiska) z udziałem NGO i urzędników.
- Organizacja kampanii edukacyjnej o roli NGO w procesach decyzyjnych (szczególnie dla urzędników JST).
- Wynagradzanie lub refundacja kosztów dla członków gremiów doradczych i rad pożytku.
- Zobowiązanie do publikowania wyników konsultacji i udzielania informacji zwrotnej.

Podsumowanie

Raport przedstawia zebrane głosy i potrzeby środowiska organizacji pozarządowych z terenu województwa pomorskiego, wyrażone podczas konsultacji z Wojewodą Pomorskim w 2025 roku. Zgromadzone obserwacje wskazują na istotne deficyty, ale i potencjał do rozwoju relacji pomiędzy administracją publiczną a trzecim sektorem.

We wszystkich odwiedzonych miejscowościach NGO zgłaszały podobne bariery: brak przejrzystej komunikacji, trudności proceduralne, wykluczenie małych i młodych organizacji, a także brak długofalowej wizji współpracy opartej na partnerstwie i zaufaniu. Jednocześnie konsultacje ujawniły ogromne zaangażowanie środowiska obywatelskiego, potrzebę dialogu i gotowość do współtworzenia rozwiązań systemowych. Mocno wybrzmiewała potrzeba edukacji.

Wnioski z konsultacji zostały pogrupowane w czterech kluczowych obszarach: współpraca, komunikacja, wsparcie oraz partycypacja. Każdy z nich zawiera konkretne postulaty oraz rekomendacje, które mogą zostać wykorzystane przy aktualizacji Programu Współpracy z NGO, a także przy planowaniu działań strategicznych Urzędu Wojewódzkiego w relacji z sektorem obywatelskim.

Konsultacje te potwierdziły, że organizacje pozarządowe potrzebują nie tylko źródeł finansowania, ale przede wszystkim stabilnego otoczenia instytucjonalnego, realnej obecności w procesach decyzyjnych i partnerów gotowych do wspólnego budowania polityk publicznych. Odpowiedzialność za ich wzmocnienie leży zarówno po stronie administracji, jak i samych organizacji.

Rekomendujemy, aby konsultacje tego typu miały charakter cykliczny i stały się integralnym elementem pracy urzędu – nie tylko narzędziem zbierania opinii, ale platformą współpracy, edukacji i dialogu.

Serdecznie dziękujemy Pomorskiemu Urzędowi Wojewódzkiemu, a w szczególności Pani Wojewodzie Beacie Rutkiewicz oraz Zespołowi odpowiedzialnemu za współpracę z organizacjami pozarządowymi, za otwartość, zaangażowanie i gotowość do bezpośredniego dialogu z przedstawicielami trzeciego sektora.

Zorganizowanie cyklu konsultacji w różnych częściach województwa było wyraźnym sygnałem, że głos organizacji obywatelskich ma znaczenie, a współpraca administracji rządowej z NGO powinna odbywać się nie tylko w przestrzeni formalnej, ale przede wszystkim – w relacjach międzyludzkich, opartych na szacunku i wzajemnym słuchaniu.

Dziękujemy za stworzenie przestrzeni do rozmowy, wymiany doświadczeń oraz za umożliwienie prezentacji lokalnych potrzeb i pomysłów, które – mamy nadzieję – przełożą się na konkretne działania i zmiany w politykach publicznych.

Z wyrazami szacunku,

Zespół Fundacji RC

w imieniu partnerów regionalnych i uczestników konsultacji

Autor raportu

Marta Dietrich

Specjalista ds. badań i rozwoju

tel. +48 519 603 061

Fundacja RC w Gdańsku

mail: marta.dietrich@fundacjarc.org.pl

organizatorzy

partnerzy lokalni

partner

